

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ УКРАЇНИ

Дудник Н.В., ТЕ-49

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Нікітіна В.В.
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Найважливішою запорукою прогресивного демократичного розвитку новітньої України є формування національно зорієнтованої політичної еліти, яка виявляє активність у вирішенні питань національного державотворення та покращення життя пересічних громадян. Але невдоволення людей своїм життям, непорозуміння усередині політичної еліти, неефективність діалогу між владою і народом зумовлюють необхідність аналізу якостей політичної еліти, які не дозволяють їй в повній мірі виконати своє призначення.

Діяльність політичної еліти України, яка має відповідати за стратегію розвитку держави, має суперечливий характер: саме еліта є ініціатором реформування суспільства на підставі використання досвіду розвинених країн світу, але здійснює вона ці реформи у такий спосіб, який не задовольняє більшість населення. Це пов'язано з тим, що українська еліта не є позакласовою соціальною групою, яка виражає інтерес нації, суспільства загалом. Це – верхівка пануючого класу, що здійснює керівництво суспільством в ім'я підтримки соціальної системи, яка ставить цей клас у привілейований стан. Політичній еліті України бракує державницької відповідальності за свої практичні дії і політичної культури. Для багатьох представників нинішньої української еліти здобуття влади є самоціллю, егоїстичним, а не державницько-національним прагненням.

За ознаками, ціннісними орієнтаціями, реальними діями найбільшу вагу усередині політичної еліти України мають елітарні верстви тоталітарного (колишні партійні, комсомольські функціонери Радянського Союзу) і ліберального (власники підприємств, бізнесмени) типу. Якщо спиратися на точку зору В. Парето щодо кругообігу еліт як зміни панування «левів» і «лисиць», то можна стверджувати, що в сучасній Україні домінує саме другий тип еліти («лисиці»), які є майстрами політичної мімікрії, обману, політики через маніпуляції, хитроці тощо. Це природно, оскільки нестабільне суспільство стимулює появу прагматичної, мінливої еліти, спроможної «вибити» з суспільства максимум особистої вигоди.

Отже, головною ознакою діяльності політичної еліти України є зосередженість на власних інтересах, що зашкоджує реалізації інтересів суспільства. Тому нагальною потребою є її оновлення.